

Yönetmen: Şerif Gören, Türkan Şoray

Senaryo: Arif Keskiner, Işıl Özgentürk, Türkan Şoray (Yaşar Kemal'in romanından)

Oyuncular: Türkan Şoray (Esme), Talat Bulut (Ali), Mahmut Cevher (Abbas)

1981 / Türkiye / Türkçe / 98'

Türkan Şoray yıllara meydan okuyan oyunculuğuyla, beyazperdede canlandığı pek çok unutulmaz karakterle tanınsa da yönetmenliğini üstlendiği dört tane de filmi vardır kendisinin. Bunlardan en sonuncusu Yaşar Kemal'in aynı adlı romanından beyazperdeye uyarlanan *Yılanı Öldürseler*, Yaşar Kemal'in doğup büyüdüğü Osmaniye'nin Hemite köyündeki dünyalar güzeli Esme'nin hikayesini anlatır.

Esme güzelliğiyle ün salmış genç bir kızken Eşkiya Abbas'a sevdalanmıştır; ama ailesi onu köyün ağası Halim'e verir. Aradan geçen on bir yıldan sonra Abbas düştüğü hapisten çıkagelir ve hala Esme'ye vurgundur. Esme, oğlu Hasan'ı düşünüp kaçmak istemez Abbas'a; lakin Abbas'ın Esme'nin kocasını öldürmesiyle işler sarpa sarar. Köyde tüm olup bitenlerin Esme'nin suçu olduğuna kanaat getirilip Esme'nin dillere destan güzelliğinin lanetli olduğu düşünülürken, Hasan da ailenin mirasçısı, köyün yeni ağa adayı olarak görülür. Babasının kanını yerde bırakmayacak, törenin gereklerini yerine getirecek kişi Hasan olmuştur artık. Halim'in kanlısı olarak görülen Esme de ya öldürülmelidir ya da çekip gitmelidir bu topraklardan. Esme köylünün gözünde hem katildir, hem de lanetli bir kadındır, Hasan ise köyü anasının sebep olduğu uğursuzluklardan temizleyecek bir kahraman. Fakat Esme'nin ayakları yere sağlam basmaya devam ettikçe köy halkı Halim'in mezarında dört döndüğünü, Hasan'dan anasını vurmasını istediğini, vurmazsa da yılan olarak, kertenkele olarak hortlayacağını söyleyip Hasan'ın kafasına girmeye çalışır.

Yılanı Öldürseler bir yandan köylünün gözünde toprağın, ağalık sisteminin ve törelerin realistik bir gözlemi yaparken, bir yandan da batıl inançların ve mitlerin gerçeküstü yönlerini kullanarak destansı bir anlatım içeriyor. Ayrıca Yaşar Kemal'in romanlarında sıklıkla kullandığı enfes Çukurova ve Toroslar betimlemeleri, Türkan Şoray'ın kamerasında da sıklıkla yer buluyor. Film boyunca tarlaların ve dağların uzak plan çekimlerinin bu anlatıyı güçlendirdiğini gözlemek mümkün.

Türkan Şoray geçen yıl hazırlayıp sunduğu televizyon programı *Sinema Benim Aşkım*'da *Yılanı Öldürseler*'i yönetmeye karar verdikten sonra çok zorlandığından, çekimler esnasında üzerinde çok büyük bir baskı hissettiğinden bahsetmişti. Teknik eksiklikler, sette karşılaşılan zorluklar, bir yandan da Çukurova'nın bunaltıcı yaz sıcağı filmin çekim sürecini çok zorlaştırırsa da, Türkan Şoray zaman zaman filmin çekimlerine devam edip etmemekte kararsız kalsa da en nihayetinde ortaya orijinal bir edebiyat eserini beyazperdede başarıyla temsil eden bir film çıktığını söylemek mümkün. Yaşar Kemal'in sinemaya uyarlanan tüm filmleri arasında en çok *Yılanı Öldürseler*'i beğendiğini de hatırlattıktan sonra Türkan Şoray'ın oyunculuğunun yanı sıra yönetmenliğini de görmek isteyenler için *Yılanı Öldürseler*'in büyük bir fırsat olduğunu düşündüğümü söylemek isterim.

Mehmet Taner Demir